

Στὸ «Πάνθεο»

Ὁ ἀγαπητικὸς τῆς Βοσκοπούλας Τοῦ Δ. ΚΟΡΟΜΗΛΑ

Λίγα λόγια γιὰ τὸ ἔργο καὶ γνώμες τῶν
κ. κ. Γρ. Ξενοπούλου καὶ Μιχ. Ροδᾶ

Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα δύο ἔργα τοῦ ἀειμνήστου Δημητρίου Κορομηλά θὰ παίζονται ταυτοχρόνως σὲ δύο κεντρικὰ Ἀθηναῖκά θέατρα. Ὁ «Ἄγαπητικὸς τῆς Βοσκοπούλας» εἰς τὸ «Πάνθεον» ἀπὸ τὸν δραματικὸ θίασο Μανωλίδου — Βεᾶκη — Παπᾶ — Δευδραμῆ μὲ σκηνοθεσίαν Τάκη Μουζενίδη καὶ ἡ «Τύχη τῆς Μαρουλάς» ἀπὸ τὸν θίασο «Μουσικῆς Κωμωδίας» εἰς τὸν «Ἀπόλλωνα». Μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὕτη θεωρήσαμε σκόπιμο νὰ παραθέσουμε μερικὰ ἱστορικὰ στοιχεῖα γιὰ τὰ δύο αὐτὰ ἀθάνατα κωμειδιῶλιά μας :

Ὁ «Ἀγαπητικὸς τῆς Βοσκοπούλας» εἶνε ἓνα τρυφερότατον εἰσόλλιο, θαλαμῆν ἀπὸ τὴν φυγὴν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ καθαρῶς (ἔχει τόσο τὴν πραγματικὴ ζωὴν του, ὅσο τὴν ἀτυχεοποιήσασα μέσα στὴν ὁπσίαν ἐντειοθεῖται νὰ εἶη καὶ στὴν ὁ καιὰ περθεῖαι ἀκλόνητα. Ἡ καταπληκτικὴ ἐπιτυχία τῆς «Τύχης τῆς Μαρουλάς» εἶνε πείσει τὸν συγγραφεὰ τῆς Δημήτριου Α. Κορομηλᾶν, νὰ ἐπακολουθήσῃ τὴν συνειδήσιν του μὲ τὸν κόσμο ποὺ διέφοιτο θέατρον. Γι' αὐτὸ ἐγκατέλειψε θεατρικὰ εἰς προσπάθειαι του γιὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ ἀρχαίου θεάτρου. Καὶ μὴ καὶ εἶνε δώσει ἓνα ἔργο ἄσπικτό, ἐξήγησε νὰ δώσῃ καὶ ἓνα καθαρῶς ἀγροτικόν. Εἶπεν ὁμοῦ μεγάλους ἐνδοκασμούς. Ἡ φροστανέλλα, τὸν καιὸ ἐκεῖνο, ἦταν πολὺ δημοσιευμένη ἀπὸ τὰ πατριωτικὰ δοκίμια, καὶ ὁ κίνδυνος μεγάλος. Ἀλλὰ τὸ γλυκότατον τραγῶδι τοῦ Γεωργίου Ζαλακώστα, ἦταν

τόσο γαλολιτοτικόν, τὸ θέμα εἰσέκοινα τόσο μαρὸ, οἱ στίχοι ποὺ ἀκούσαν νὰ πταρρῶνίζον τόσο κίθιστοι ὥστε ὁ ἔργο ἠοίμαζε σιγὰ — σιγὰ στὴν φαντασίαν καὶ μὴν ἤμωκα, ἐπακροῦσθη ὁλοκῶντανο.

Τὸ μελετήσας, ἓνα γόνον ὁ Κορομηλᾶς. Ὅσο τὸ 1897 ἐπαξίθεσε στὴν Ρουμανίαν καὶ στὸν Μωριά, νὰ εἶδῃ ποῦ θὰ ὑποσῶρε νὰ τὸ ἐντοπίσῃ. Γνώριζε γῶσας καὶ γωοιᾶ, Μίληρε μ' ἓνα σμῶρ ἀνθρώπων καὶ ἐμελέτησε τὸ πνευμά τους. Κι' εἶδε αὐτὸ, ποῦ μαρικοί δὲν ὑπόσασαν νὰ διακρίνωσιν στὴν ἑλῆ σόθεσι τοῦ ἔργου, καὶ ποῦ ἐνοῦσας ἐλόταλα ὁ κόσμος : Τὸ ἱδανικόν του. Αὐτὸς εἶνε ἡ κίσιος λόγος τῆς καταπληκτικῆς του ἐπιτυχίας. Κι' ἐπειτα ἐγονοῦσι οἱ ἄλλοι. Γιατὶ ἔχει ἀλῆθεια ἄπειρα πλεονεκτητικὰ τὸ ἔργον, ποῦ εἶνε, θαρροῦσι, συνωρακίον μὲ τὴν ποίησιν τὴν δημοτικὴν, τόσο, ποῦ δὲν εἶσασε, σὲ ποῖο σμῆμα ταλατῶναι τὸ ἀθηναῖκα καὶ ποῦ ἀκούεται ἡ τέννη.

Ἡ δοκιματικὴ του οἰκονομία εἶνε ἐπιτυχία ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἕως τὸ τέλος. Καὶ εἶν ὑπόσασε ὅσος ἡ προκινερότατη σκηνὴ ποῦ νὰ περιουσιῇ ἢ νὰ μὴν ἔγῃ τὴν ἀπόλυτην δικαιολογίαν τῆς. Οἱ δοκιματικὸί ἄλλοι του εἶνε ἐκκουραστικοί, καὶ ἓνα πλῆθος ἀπ' αὐτοὺς ἐκδηλιόνουν τὴς φυσικῆς διαθέσεως ποῦ εἰσέκοινα διδόντες στὴν καὶ αὐτὸ ἑλληνικὴν ἀπείσπασια. Ὅσοι οἱ ἔσομῶς του, ὑποσῶνίζονται παραστατικὰ, μὲ ἓνα ἰδιαίτερον κινῶδι γιὰ τὸν καθένα, γωοῖσι ὑπεροβῆς στὴς ὥσας τὴς σμῆνῆσιμας, καὶ μὲ ἑλῆ τὴν ἔξασιν τῆς ἑλληνικῆς φυγῆς τὴν ὥρα ποῦ φουρτῶναι

σὴν ἀλεγμένην θημιονία. Ἐνα — ἓνα, τὰ ἀπ' ἄσπικ αὐτοῦσασεσαι καθαρῶ, καὶ τὸ νύκτου τὴν ἀσπῆ ποῦ θὰ ἴθωλε ὁ καθένας τὰ τοὺς δῶσας, σὴν δικὴν του ὑπόθεσιν. Καὶ οἱ τύποι, μὲ μοναδικὴν εὐθυμοῦσιν παρουσιάζονται ἄλλεπαλλήλοι, γωοῖσι νὰ κοροῦζουσι, γωοῖσι κωμικὰ ἐνδεδυμένην μονοτονίαν, καὶ ἰδίως μὲ τὴν ἐναλλαγὴν τῆς συγκινήσεως καὶ τῆς εὐθυμίας στὴν πρὸς κατὰλληλην στιγμήν γιὰ τὴν δικὴν μας ἰθροσινκαοσία.

Τὸν «Ἀγαπητικὸν τῆς Βοσκοπούλας» ὁ Δ. Κορομηλᾶς, ἐπροτίμησε νὰ τὸν δοκίμῃ μὲ τὴν πρῶτην, ἀκούσῃ ἀπὸ τὰς Ἀθήνας. Κι' ἐξιδῶνῃ γιὰ πρῶτην φορὰ στὴν Κωνσταντινουπόλιν, ὅπου εἶνε καταπληκτικὴν ἐπιτυχία, μολοντὶ ἀπηνυσοῦσασε τότε καὶ ἡ φροστανέλλα καὶ τὸ σμῆμα, καὶ οἱ ὑποσῶσασε. Ἐπειτα ἐπαίγθη στὴν Ρουμανίαν, στὴν Ρουμανίαν καὶ ὅσασα ἀπὸ κείνουσασε καιὸς παρουσιάζθη στὸ θέατρον Ὁσωνίθου, ὅπου σμῆμα ἡ εἰσοδος τοῦ Ζαλακώστα. Κανένας ἔργο δὲν εἶνε τὴν ἐπιτυχίαν του. Ἦσαν ἐπιτυχία ποῦ τὸ ἐπαίξαν ταυτοχρόνως πολλοὶ θίασοι καὶ ἑδῶ καὶ ἄλλοι. Κι' εἶπασε τὸ πρὸ ἀγαπητικὸν ἔργο τοῦ ἑλληνικοῦ δοκιμασιολογίου. Τὸ πρὸ σμῆμαθητικόν. Σὴν κατὶ δικὸν μας, Ὅλων μας.